

SANKCJE Z TYTUŁU SPALANIA PALIW STAŁYCH I ODPADÓW POZA URZĄDZENIAMI I INSTALACJAMI DO TEGO PRZEZNACZONYMI

Odpowiedzialność karna 1. Zgodnie z Art. 82 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (T.J. Dz.U. 2013 poz.482 z późn.zm.) , kto dokonuje czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, polegających na niedozwolonym używaniu otwartego ognia, paleniu tytoniu i stosowaniu innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów palnych, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

2. Zgodnie z Art. 51 § 1 ustawy – Kodeks wykroczeń - kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spójność, porządek publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorzelenie w miejscu publicznym, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. Może być to np. palenie liści czy innych odpadów roślinnych, w wyniku czego powstaje duszący dym utrudniający korzystanie z terenu publicznego.

3. Zgodnie z art.191 w związku z art.155 ustawy dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r. poz.21 z późn.zm.) Kto, wbrew przepisowi art. 155, termicznie przekształca odpady poza spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów podlega karze aresztu albo grzywny. Takim wykroczeniem jest więc np. spalanie odpadów w przydomowej kotłowni czy kotłowni przy lokalu handlowym czy usługowym.

Dobrem chronionym przez art. 191 jest bezpieczeństwo życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, które może zostać zagrożone w następstwie termicznego przekształcania odpadów poza spalarnią lub współspalarnią.

Znamiona wykroczenia z art. 191 wyczerpuje termiczne przekształcanie odpadów w jakimkolwiek urządzeniu lub miejscu poza spalarnią albo współspalarnią odpadów. Wykroczenie ma charakter formalny; żaden skutek ani jego niebezpieczeństwo nie zostało wprowadzone do jego znamion (wykroczenie zagrożenia abstrakcyjnego). Jeżeli jednak w wyniku termicznego przekształcania powstała realna możliwość zagrożenia życia lub zdrowia człowieka lub zwłaszcza istotnego pogorszenia jakości powietrza, sprawca odpowiada nie za wykroczenie, lecz za przestępstwo z art. 183 § 1 k.k. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że palenie opon podczas manifestacji jest co najmniej wykroczeniem z art. 191, ale z reguły będzie to przestępstwo z art. 183 § 1 k.k.

Sprawcą wykroczenia z art. 191 może być każdy. Realnie rzecz biorąc, nieumyślne popełnienie tego wykroczenia jest niemożliwe.

Nie ma odpowiedzialności za wykroczenie z art. 191, jeżeli spalający uzyskał zezwolenie marszałka województwa na spalanie odpadów poza instalacjami lub urządzeniami wydane na podstawie art. 31 u.o. Zgodnie z art.31 ust.7 tej ustawy 7 dopuszcza się spalanie zgromadzonych pozostałości roślinnych poza instalacjami i urządzeniami, chyba że są one objęte obowiązkiem selektywnego zbierania.

Kontrole prowadzone są zgodnie z artykułem 379 ustawy Prawo ochrony środowiska. W myśl tego artykułu kontrolujący są uprawnieni do wstępu na teren nieruchomości, na której prowadzona jest działalność gospodarcza, przez całą dobę oraz od 6.00 - 22.00 na pozostały teren.

4. Zgodnie z art.182 ustawy dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. nr 88 poz.553 z późn. zmianami) kto zanieczyszcza powietrze substancją w takiej ilości lub w takiej postaci, że może to zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować istotne obniżenie jakości powietrza lub

zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Jeżeli sprawca w/w czynu działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Jeżeli czyn określony wyżej został popełniony w związku z eksploatacją instalacji działającej w ramach zakładu, w zakresie korzystania ze środowiska, na które wymagane jest pozwolenie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Jeżeli sprawca tego czynu działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Odpowiedzialność administracyjna Jeżeli określona czynność jest zagrożona sankcjami karnymi to nie prowadzi się w tych sprawach postępowań administracyjnych z art.362 lub art.363 p.o.ś. gdyż dotyczą one ograniczenia negatywnych zjawisk, które zgodnie z odrębnymi przepisami karnymi w ogóle nie powinny mieć miejsca.

1. Zgodnie z Art.362 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r.- Prawo ochrony środowiska (t.j. w Dz.U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zmianami)- jeżeli podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko, właściwy starosta (organ właściwy - art.378 ust.1 p.o.ś.) może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek:

- 1) ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia;
- 2) przywrócenia środowiska do stanu właściwego.

Biorąc pod uwagę, że zgodnie z ogólnymi zasadami postępowania administracyjnego w tym samym stanie faktycznym nie powinny być stosowane różne sankcje (zob. Z. Kmieciak, *Ogólne zasady...*, s. 130 i n.), należy stwierdzić, że postanowienia art. 362 ust. 1 p.o.ś. będą mogły znajdować zastosowanie we wszystkich przypadkach negatywnego oddziaływania na środowisko - częściej nawet wobec działań zgodnych z prawem niż tych naruszających obowiązujące rozwiązania. Do stanów niezgodnych z przepisami w pierwszej kolejności bowiem powinny znajdować zastosowanie przepisy karne lub administracyjne, nakładające sankcje za ich naruszenie. Z punktu widzenia zasad odpowiedzialności art. 362 p.o.ś. ma więc charakter uzupełniający i powinien być stosowany wtedy, gdy inne normy nie przewidują bardziej szczegółowych rozwiązań, a taka właśnie sytuacja może zaistnieć w przypadku negatywnego, choć pozostającego w zgodzie z prawem, oddziaływania na środowisko.

Uwzględniając definicję tego pojęcia, zawartą w art. 3 pkt 20 p.o.ś., należy stwierdzić, że obowiązki wynikające z tego przepisu będą mogły być nałożone na bardzo szeroki krąg podmiotów zarówno prowadzących działalność gospodarczą, jak i takiej działalności niewykonyjących. Teoretycznie więc rozwiązania zawarte w art. 362 p.o.ś. mogą odgrywać poważną rolę w zapewnianiu właściwego stanu otaczającego nas środowiska.

W związku z tym, uwzględniając fakt, że wszczęcie postępowania na podstawie art. 362 p.o.ś. nastąpi już po wystąpieniu negatywnego oddziaływania na środowisko, należy uznać, że przymioty strony będą posiadały wszystkie podmioty władające nieruchomościami położonymi w zasięgu oddziaływania konkretnego przedsięwzięcia, ponieważ będą one posiadały interes prawny w tym, aby taki stan przestał istnieć.

W decyzji takiej, starosta może określić zakres ograniczenia oddziaływania na środowisko (emisji hałasu), czynności zmierzające do ograniczenia oddziaływania na środowisko oraz termin w jakim obowiązek ma być wykonany.

Jeżeli nałożenie obowiązków, o których mowa wyżej nie jest możliwe starosta może zobowiązać adresata decyzji do uiszczenia na rzecz budżetu gminy kwoty pieniężnej odpowiadającej wysokości szkód wynikłych z naruszenia stanu środowiska. Do należności tych stosuje się przepisy działu III ustawy - Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują staroście. Decyzja ta może dotyczyć tak przedsiębiorcy jak i osoby fizycznej nie prowadzącej działalności gospodarczej.

Decyzja ta, jeżeli dotyczy morskiego pasa ochronnego, wymaga uzgodnienia z właściwym dyrektorem urzędu morskiego.

Sankcje wynikające z art. 362 ust. 1 p.o.ś. mają na celu ograniczenie oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia oraz przywrócenie środowiska do stanu właściwego. Nie są one natomiast podstawą do nałożenia zakazów eksploataowania określonych urządzeń lub instalacji (w tym również nagłaśniających), a zatem wydawanie decyzji na podstawie art. 362 ust. 1 jest środkiem służącym doprowadzeniu do stanu zgodnego z prawem „nagłaśnienia”.

2. Zgodnie z Art. 363 ustawy – Prawo ochrony środowiska burmistrz może, w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko. Najważniejszym jest stwierdzenie w tym przypadku czy działalność osoby negatywnie oddziałuje na środowisko i jaka jest skala tego oddziaływania (czy np. właściwym organem nie będzie np. WIOŚ) czy też w konkretnym przypadku nie ma do czynienia z uciążliwościami (a nie negatywnym oddziaływaniem na środowisko), które nie muszą być utożsamiane z negatywnym oddziaływaniem na środowisko, gdyż ich źródłem może być działalność niepowodująca przekroczenia obowiązujących standardów korzystania ze środowiska, ale ograniczająca np. korzystanie z sąsiedniej nieruchomości. W takim przypadku należałoby rozważyć, czy środkiem prawnym służącym wyeliminowaniu uciążliwości nie powinny być roszczenia negatoryjne zgłaszane na podstawie art. 222 § 2 k.c. Decyzje, w których te obowiązki zostaną zindywidualizowane, mogą być adresowane do wszystkich osób fizycznych w rozumieniu kodeksu cywilnego negatywnie oddziałujących na środowisko, bez względu na źródło tego oddziaływania. Oczywiście nie oznacza to, że adresatami decyzji wydawanych mogą być tylko osoby fizyczne, w orzecznictwie trafnie zwraca się bowiem uwagę na to, że: „Art. 363 p.o.ś. nie ogranicza wskazanych w nim podmiotów do osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami. Przesłanką ograniczającą krąg osób fizycznych będących podmiotami objętymi działaniem art. 363 jest sposób korzystania ze środowiska. Istnieje grupa przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, prowadzących tego rodzaju działalność, w której eksploatowane są instalacje i urządzenia w ramach zwykłego korzystania ze środowiska, może być to na przykład krawiec, fryzjer itp.” (wyrok WSA w Szczecinie z dnia 24 kwietnia 2008 r., II SA/Sz 1168/07, LEX nr 510777).

3. Zgodnie z § 132 ust.2 w związku z §2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. nr 75 poz. 690 z późn. zmianami) dopuszcza się stosowanie pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w budynkach o wysokości do 3 kondygnacji nadziemnych łącznie, jeżeli nie jest to sprzeczne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przy czym w budynkach zakładów opieki zdrowotnej, opieki społecznej, przeznaczonych dla dzieci i młodzieży, lokalach gastronomicznych oraz pomieszczeniach przeznaczonych do produkcji żywności i środków farmaceutycznych - pod warunkiem uzyskania zgody właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

Odpowiedzialność cywilna Zgodnie z art.144 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. w Dz.U. z 2014 r. poz. 121) właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swego prawa powstrzymać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych.

From:
<http://www.wiki.leba.eu/> - Wiki Łeba

Permanent link:
http://www.wiki.leba.eu/srodowisko/spalanie_paliw_stalych_i_odpadow_pozza_urzadzeniami_i_instalacjami_do_tego_przewidzianymi

Last update: 2016/12/08 12:41

